

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 18

ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

(Μηλίτση Γεωργίου. Τρίκαλα. 2006.)

Πρόλογος

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι η Άγία μας Εκκλησία ανδρώθηκε από το αίμα των μαρτύρων των πρώτων χριστιανικών αιώνων. Αναρίθμητοι πιστοί έδωσαν τη ζωή τους για να μην άρνηθούν την πίστη τους. Εκείνο που τους έκανε να άψηφήσουν τα πάντα ήταν η αγάπη τους προς το Χριστό. Μετά την παύση των διωγμών η εκκλησία μας έζησε ειρηνικά. Κατά καιρούς όμως πάλι ο μισόκαλος διάβολος, έχοντας σαν όργανα διαφόρους ανθρώπους του, άρχιζε μεγάλης ή μικρής εντάσεως διωγμούς κατά της Εκκλησίας και των πιστών της.

Και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας μαρτύρησαν πολλοί πιστοί. Οί Τοϋρκοί γνώριζαν ότι, όσο οί υπόδουλοι λαοί διατηροϋσαν την πίστη τους, δέν ήταν εύκολο να τους άφομοιώσουν· γι αυτό άρχισαν μια γιγαντιαία προσπάθεια να έξιολαμίσουν τους υπόδουλους λαούς. Σε πολλές περιοχές ή προσπάθεια αυτή έφερε άποτελέσματα. Οί κάτοικοι των περιοχών αυτών έχασαν γρήγορα την έθνική τους συνείδηση και ξεχάσαν την ιστορία τους. Άλλων όμως περιοχών άντέδρασαν και δέ λογάριασαν τα προνόμια που τους έδιναν οί κατακτητές, αν άρνούνταν την πίστη τους. Πολλοί άδελφοί μας, όχι μόνον Έλληνες, αλλά και από τις άλλες υπόδουλες έθνότητες της Βαλκανικής, υπέστησαν μαρτυρικό θάνατο, έπειδή δέ δέχθηκαν να έξιολαμηθούν. Αυτόους η Έκκλησία μας τους όνόμασε Νεομάρτυρες. Ό άριθμός των Νεομαρτύρων είναι άγνωστος, διότι, εκτός από αυτούς που γνωρίζουμε υπάρχουν και άλλοι που δέν μας είναι γνωστοί. Αυτόους θα μας τους άποκαλύψει ό Κύριος κατά τη Δευτέρα Παρουσία. Όλοι άναγνωρίζουν ότι οί Νεομάρτυρες έγιναν με τό παράδειγμα τους πρότυπα για τους συμπατριώτες τους στους όποιους έδωσαν θάρρος και δύναμη, να μην υποκύψουν στις παντοειδείς πιέσεις των κατακτητών. Με την καταγραφή των Νεομαρτύρων άσχολήθηκε κυρίως ό Άγιος Νικόδημος ό Άγιορείτης. Στο Βιβλίο του «Νέο Μαρτυρολόγιο» μας περιγράφει τη ζωή και τα μαρτύρια πολλών Νεομαρτύρων. Η προσπάθεια που έκανε ό Άγιος Νικόδημος να συγκεντρώσει τις πληροφορίες του για τους Νεομάρτυρες σε μια έποχή που δέν υπήρχαν τα σημερινά μέσα, είναι ένας άθλος.

Άνάμεσα στους Νεομάρτυρες είναι και ό Άγιος Ιωάννης ό έξ Ιωαννίνων. Το πόνημα αυτό μοναδικό σκοπό έχει να κάνει τον Άγιο γνωστό σε περισσότερους χριστιανούς και να τους βοηθήσει να συνδεθούν δεητικά μαζί του.

Εύχαριστοϋμε πολύ όλους όσους βοήθησαν να γίνει η έκδοση αυτή, διότι χωρίς την βοήθειά τους δέν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί. Άς έχουν την εύλογία του Άγίου.

Τρίκαλα 19 Ιανουαρίου 2007. Έορτή του Άγιου Μάρκου του Εύγενικοϋ προμάχου της Όρθοδοξίας, Γεώργιος Μηλίτσης διδάσκαλος.

Στις νότιες πλαγιές του ὄρους Φλώρος καὶ σὲ ὑψόμετρο 720μ., 30χιλιόμετρα νότια τῶν Ἰωαννίνων, βρίσκεται τὸ χωριὸ Τέρροβο. Στὸ ἄσημο αὐτὸ χωριὸ στὰ χρόνια τῆς μαύρης Τούρκικης σκλαβιάς γεννήθηκε, γύρω στὰ 1508, ἓνα παλλικάρι, ὁ Νεομάρτυς Ἰωάννης. Οἱ γονεῖς του ἦταν πάμπτωχοι, πλούσιοι ὅμως σὲ πνευματικὰ ἀγαθὰ. Ἀγαποῦσαν μὲ ὅλη τους τὴν καρδιά τὴν ἀγία μας Ἐκκλησία. Προσπαθοῦσαν καθημερινὰ νὰ ἐφαρμόζουν, ὅσο μποροῦσαν, τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ. Γνώριζαν ὅτι χωρὶς πίστη στὸ Θεὸ εἶναι ἀδύνατο νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος. Ἄν τὸ κακὸ πλεόνασε σήμερα καὶ τὰ παιδιὰ μας ἀγρίεψαν καὶ δὲ σέβονται τίποτε, εἶναι γιατί ἐμεῖς οἱ γονεῖς πάψαμε νὰ λέμε σ' αὐτὰ γιὰ τὴν πίστη μας, νὰ τὰ ὀδηγοῦμε στὴν ἐκκλησία, στὶς χριστιανικὲς συγκεντρώσεις καὶ νὰ ἀσχολοῦμεθα μαζί τους. Ἀντὶ ὅλων αὐτῶν ἐμεῖς τὰ παραδώσαμε στὴν τηλεόραση νὰ τὰ μορφώσει καὶ νὰ τὰ διαπαιδαγωγήσει. Πόσοι γονεῖς συμβουλεύουν τὰ παιδιὰ τους καὶ τὰ προτρέπουν νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ νὰ σμιλέψουν καλὸ καὶ ἐνάρετο χαρακτήρα; Οἱ συμβουλὲς ποὺ ἀκοῦνε σήμερα τὰ παιδιὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους εἶναι πῶς θὰ κατορθώσουν νὰ ἀποκτήσουν περισσότερα χρήματα, ἡδονές, ὑψηλὲς θέσεις καὶ πῶς θὰ ἐπιπλεύσουν μέσα στὴν ἀλλοτριωμένη κοινωνία μας. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς νοοτροπίας, ἂν καὶ τὰ βλέπουμε καθημερινὰ, δὲν κάνουμε τίποτε νὰ τὰ ἀλλάξουμε.

Ἡ ζωντανὴ πίστη στὸ Θεὸ εἶναι ἐκείνη ποὺ δίνει δύναμη καὶ κουράγιο στὸν ἄνθρωπο νὰ βγαίνει νικητὴς στὶς δοκιμασίες, στὶς θλίψεις καὶ στὶς στεναχώριες ποὺ καθημερινὰ ἀντιμετωπίζει· γι' αὐτὸ προσπαθοῦσαν νὰ τὴ μεταδώσουν στὸν Ἰωάννη (οἱ συναξαριστὲς δὲν ἀναφέρουν ἂν εἶχαν καὶ ἄλλα παιδιὰ). Στὸ σπίτι τοὺς κρατοῦσαν ὅλες τὶς νηστεῖες: Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ καὶ τὶς Τεσσαρακοστές. Γνώριζαν ὅτι ἡ νηστεία εἶναι ἡ πρώτη ἐντολὴ ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς μέσα στὸν Παράδεισο τοὺς πρωτοπλάστους καὶ ὅτι μεγάλες εὐλογίες παίρνει ὁ πιστὸς ποὺ μὲ εὐχαρίστηση νηστεύει.

Κάθε πρωί, ὅταν δὲν πήγαιναν στὴν ἐκκλησία, μετὰ τὴν προσευχὴ τους ἔτρωγαν λίγο ἀντίδωρο, ποὺ τὸ κρατοῦσαν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ, καὶ στὴ συνέχεια ἔπιναν Ἀγιασμό ἀπὸ αὐτὸν ποὺ εὐλογοῦσε ὁ Ἱερέας κάθε πρώτη του μηνός. Τὸ βράδυ ἢ μετῆρα του ἢ ἡ γιὰ γιὰ του ἔπαιρνε ἓνα κάρβουνο ἀπὸ τὴ φωτιά, ποὺ πάντα σιγὸ καιγε στὸ σπίτι τους, καὶ θυμίαζε ὅλους τοὺς χώρους τῆς κατοικίας τους. Ἀργότερα, μετὰ τὸ βραδινὸ φαγητό, ὅλη ἡ οἰκογένεια μαζεύοταν κάτω ἀπὸ τὸ εἰκονοστάσι καὶ ἔχοντας σὰ συνοδεία τὸ τρεμάμενο φῶς τοῦ καντιλιοῦ ἔκαναν τὴν προσευχὴ τους καὶ τὶς μετάνοιές τους. Στὴ συνέχεια ὁ Ἰωάννης φιλοῦσε τὸ χέρι τῶν μεγαλύτερων του κι ἀφοῦ ἔπαιρνε τὴν εὐχὴ τους κι εὐχόνταν «καλὴ λευτεριά», ἔπεφτε νὰ κοιμηθεῖ, ἀφοῦ πρῶτα σταύρωνε τὸ μαξιλάρι του.

Ἡ εὐλογημένη τοῦ μητέρα τὸν ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά της, ὅταν εὐκαιροῦσε προσπαθοῦσε νὰ βρεῖ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο χρόνο καὶ τὸν συμβούλευε.

«Παιδί μου, νὰ μὴ ξεχνᾷς πότε ὅτι πάνω ἀπὸ ἐμᾶς εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος βλέπει τί κάνουμε καὶ ἀκούει τί λέμε καὶ στὸν ὁποῖο μία μέρα θὰ δώσουμε λόγο ὄχι μόνο γιὰ ὅ,τι κακὸ κάναμε, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅ,τι ἀποφύγαμε νὰ κάνουμε, ἂν καὶ ἔπρεπε. Πρόσεξε, παιδί μου, δὲν πρέπει νὰ λυποῦμε τὸ Θεό, γιατί Αὐτὸς εἶναι ὁ Πατέρας καὶ Σωτῆρὰς μας».

Κάθε Κυριακὴ καὶ μεγάλη ἐορτὴ τὸν ἔπαιρνε καὶ πήγαιναν στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ τὸν ἔβαζε νὰ ἀνάψει τὸ κεράκι του καὶ στὴ συνέχεια φιλοῦσαν τὶς ἅγιες εἰκόνες καὶ μετὰ πήγαιναν στὴ θέση τους ἀπ' ὅπου παρακολουθοῦσαν τὴν Θεία Λειτουργία μέχρι τὸ τέλος. «Παιδί

μου, τὸν συμβούλευε, ὅταν εἴμαστε στὸ ναό, δὲν πρέπει τὸ μυαλό μας νὰ τρέχει πότε ἀπὸ δῶ καὶ πότε ἀπὸ κεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἴμαστε προσηλωμένοι σ' αὐτὰ πού λέγει, ὁ Λειτουργός. Ὅταν ἀκοῦς τὸν ἱερέα νὰ λέγει `τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶ`, νὰ γονατίζεις μὲ εὐλάβεια, καὶ νὰ μὴ μιᾶς, γιατί τὴν ὥρα ἐκεῖνη κατεβαίνει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο καὶ μεταβάλλει τὸν ἄρτο σὲ Σῶμα καὶ τὸ κρασί σὲ Αἷμα Χριστοῦ». Τὶς περισσότερες φορές στὸ «Μετὰ φόβου Θεοῦ» κοινωνοῦσαν ὅλοι τοὺς τῶν Ἀχράντων μυστηρίων, διότι γνώριζαν ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία γίνεται γιὰ νὰ κοινωνοῦν οἱ πιστοὶ καὶ ὅτι ὁ χριστιανὸς πού κοινωνεῖ εἶναι, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, πάνοπλος καὶ ὅτι τὸν τρέμει ὁ διάβολος. «Γι' αὐτό,

παιδί μου ὁ σατανᾶς, ἔλεγε ἡ εὐλογημένη μητέρα, μᾶς φέρνει χίλια δύο ἐμπόδια γιὰ νὰ μὴν κοινωνήσουμε καὶ ἐνωθοῦμε μὲ τὸν Κύριό μας. Μᾶς θέλει ἀδύνατους πνευματικὰ γιὰ νὰ μᾶς ρίχνει στὴν ἀμαρτία καὶ νὰ μᾶς ἔχει ὑποχείριούς του».

Μεγάλη προσοχὴ οἱ γονεῖς τοῦ Ἰωάννη ἔδιναν μὲ ποιά παιδιὰ κάνει παρέα. Εἶχαν ἀρκετὰ παραδείγματα ἀπὸ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ τους πού, ἐνῶ ἦταν καλὰ, παρασύρθηκαν καὶ κατέληξαν νὰ γίνουν τύραννοι τῶν γονέων τους καὶ τῶν συγχωριανῶν τους, ἐπειδὴ ἔπιασαν φίλους πού δὲν εἶχαν καλὲς ἀρχές.

Ὁ Ἰωάννης ἀπὸ μικρὸς βοηθοῦσε τοὺς γονεῖς του στὶς ἀγροτικὲς καὶ ἄλλες δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Ἐπαιρνε τὶς γίδες πού εἶχαν καὶ τὶς πήγαινε στὸ δάσος νὰ βοσκήσουν. Ἐκεῖ τοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία, χωρὶς νὰ ἐνοχλεῖ κανέναν, νὰ προσεύχεται, νὰ ψάλλει ὕμνους ἢ νὰ τραγουδᾷ μὲ τὴ φλογέρα του. Ἀργότερα μαζί μὲ τὸν πατέρα τοῦ πήγαινε στὸ δάσος κι ἔκοβε κλαριά τὰ ὁποῖα πήγαιναν στὸ σπίτι γιὰ νὰ ἔχουν τροφὴ γιὰ τὰ ζωντανὰ τὸ χειμῶνα. Ἄλλοτε πάλι πήγαινε στὰ λιγοστὰ χωράφια πού εἶχαν καὶ βοηθοῦσε στὸ πότισμα ἢ στὶς ἄλλες δουλειὲς πού εἶχαν. Ὁ πατέρας τοῦ ἔλεγε ὅτι ἂν δὲν ἀγαπήσει ἀπὸ μικρὸς ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐργασία, εἶναι ἀδύνατον ἀργότερα νὰ δουλέψει. Τὰ παιδιὰ αὐτά, ἔλεγε, θὰ ζοῦνε σὲ βάρους τῶν δικῶν τους καὶ θὰ καταστήσουν μάστιγα τῆς κοινωνίας».

Οἱ γονεῖς του, μᾶς καὶ στὸ χωριό τους δὲν ὑπῆρχε σχολεῖο γιὰ νὰ πάει νὰ μάθει γράμματα καὶ νὰ ἀκούσει τὴν ἱστορία τοῦ γένους μας, τοῦ μιλοῦσαν γιὰ τὸ ἐνδοξο παρελθὸν τῆς πατρίδας μας. Τὶς ἀτέλειωτες νύχτες τοῦ χειμῶνα μαζεύονταν τὰ βράδια γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι, ὅπου ἡ μάνα ἔψηνε στὴ χόβολη τὸ κραμποκούκι ἢ κανένα κάστανο πού εἶχαν μαζέψει ἀπὸ τὸ δάσος καὶ ἄκουγαν τὸν πατέρα νὰ τοὺς διηγεῖται ἱστορίες μὲ τὰ κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων ἢ βίους ἁγίων τῆς ἐκκλησίας μας. Ὅλα αὐτὰ ἐπιδροῦσαν στὴν ψυχὴ τοῦ Ἰωάννη καὶ θέρειναν μέσα τοῦ τὸ ἐθνικὸ καὶ θρησκευτικὸ συναίσθημα.

Στὴ νύμφη τῆς Παμβώτιδας.

Τὰ χρόνια πέρασαν καὶ ἡ ζωὴ δυσκόλεψε. Δὲ μποροῦσαν πια νὰ τὰ φέρουν βόλτα στὸ χωριό. Οἱ φόροι πού πλήρωναν στοὺς κατακτητὲς ἦταν πολλοὶ καὶ δυσβάστακτοι. Κάτι ἔπρεπε νὰ κάνουν γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ζήσουν. Ἀφοῦ κουβέντιασαν τὸ πρόβλημα πολλὲς φορές, πῆραν ἀπόφαση νὰ πᾶνε στὰ Γιάννενα, ἄλλωστε δὲν ἦταν οἱ πρῶτοι πού κατέφευγαν σ' αὐτὴ τὴ λύση. Κι ἄλλοι συγχωριανοὶ τους πῆγαν στὰ Γιάννενα ὅπου ἐργάστηκαν καὶ πρόκοψαν. «Ἐκεῖ θὰ ἔχει τὴ δυνατότητα ὁ Ἰωάννης, εἶπε ὁ πατέρας, νὰ μάθει κάποια, τέχνη γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἐξοικονομεῖ τὰ ἀπαραίτητα. γιὰ τὴ ζωὴ του».

Με πόνο ψυχής μάζεψαν τὰ λιγοστά τους υπάρχοντα κι ἀφοῦ ἀποχαιρέτησαν τοὺς συγγενεῖς καὶ συγχωριανούς τους, μετὰ ἀπὸ ὀλοήμερη πορεία ἔφτασαν στὴ φημισμένη πόλη τῶν Ἰωαννίνων. Τὸ σπίτι ἑνὸς συγγενοῦς τους ἦταν ὁ χῶρος ὅπου κατέλυσαν προσωρινὰ μέχρι νὰ βροῦν δικιά τους κατοικία. Σὲ μιὰ πλατεία ἦταν ἓνα διώροφο σπίτι ὅπου νοίκιασαν τὸν κάτω ὄροφο ποὺ τὸν ἀποτελοῦσαν δυὸ δωμάτια καὶ μιὰ κουζίνα ποὺ ἦταν ξέχωρη, στὸ πίσω μέρος τῆς αὐλῆς (τὸ σπίτι αὐτὸ δὲν σώζεται σήμερα. Τὸ μόνο ποὺ μαρτυρᾷ ὅτι ἐκεῖ ἦταν τὸ σπίτι του εἶναι τὸ ὄνομα τῆς Πλατείας ποὺ σήμερα ὀνομάζεται «Πλατεία Νεομάρτυρος Ἰωάννου»). Ἡ ἐπόμενη δουλειὰ τοῦ πατέρα ἦταν νὰ βρεῖ ἕναν ἔμπιστο ἄνθρωπο γιὰ νὰ μάθει ὁ Ἰωάννης τὴν τέχνη τοῦ ράφτη. Πράγματι βρέθηκε ἕνας καλὸς Γιαννιώτης ποὺ δέχθηκε νὰ τοῦ μάθει τὴν τέχνη του. Ἐξυπνὸς καθὼς ἦταν γρήγορα ἔμαθε τὴ δουλειὰ καὶ μποροῦσε νὰ συνεισφέρει στὴν οἰκογένειά του. Τὸ ἀφεντικό του τὸν καμάρωνε καὶ λογάριαζε νὰ τὸν ἀφήσει στὸ πόδι του.

Ὅταν εἶχε χρόνο ἀπὸ τὴ δουλειὰ του πήγαινε μὲ τὸν πατέρα του στὴ λίμνη ὅπου ψάρευαν κι ἔπιαναν πεντανόστιμα γριβάδια καὶ χέλια ποὺ τὰ ἔφερναν στὴ μητέρα κι ἐκείνη τὰ μαγεῖρευε νὰ φάει ἡ οἰκογένεια. Δόξα τῷ Θεῷ ἔλεγαν καὶ ξανάλεγαν ὅλοι τους, δὲν μᾶς ἔλειψε τὸ φαγητὸ ποτέ.

Κι ἐδῶ ὁ Ἰωάννης δὲν ξέχασε τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα. Κάθε Κυριακὴ πήγαινε στὴν ἐκκλησία ὅπου παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δίνει σύνεση, ὑγεία, ὑπομονὴ καὶ θάρρος. Ἀκόμα τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν φυλάξει ἀπὸ τοὺς κατακτητὲς, καὶ ζοῦσαν πολλοὶ στὰ Γιάννενα, οἱ ὁποῖοι μὲν ἔβλεπαν κανένα φιλότιμο καὶ ἔξυπνο ἑλληνόπουλο προσπαθοῦσαν μὲ διάφορους τρόπους νὰ τὸ κάνουν νὰ ἀρνηθεῖ τὴν πίστη του καὶ νὰ γίνει Τοῦρκος. Δυστυχῶς πολλοὶ δελεάστηκαν ἢ ὑπέκυψαν στοὺς κατακτητὲς καὶ ἄλλαξαν τὴν πίστη τους.

Δὲν ἄργησε ὁ θάνατος νὰ κτυπήσει τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους. Σὲ μικρὸ χρονικὸ διάστημα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ μάταιο τοῦτο κόσμος οἱ γονεῖς του καὶ πῆγαν κοντὰ στὸ Θεὸ τὸν ὁποῖο τόσο ἀγάπησαν σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ. Μὲ λύπη τοὺς ἐνταφίασε καὶ μὲ τὴν πίστη ὅτι μιὰ μέρα θὰ τοὺς ξανασυναντήσῃ πάνω στὸν οὐρανό. Γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τους, τοὺς ἔκανε λειτουργίες, μνημόσυνα κι ἔδωσε ἐλεημοσύνη. Δὲν ξεχνοῦσε νὰ τοὺς μνημονεύει στὶς προσευχὲς του καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ γιὰ ὅσα ἔκαναν σὰν ἄνθρωποι, καὶ δὲν ἦταν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του καὶ νὰ ἀναπαύσῃ τὶς ψυχὲς τους.

Ὁ παπὰς τῆς ἐνορίας τους πολὺ τὸν συμπαραστάθηκε στὶς δύσκολες τοῦτες ὥρες. «Τώρα, παιδί μου θὰ ἔχεις γιὰ πατέρα τὸ Θεό, τοῦ ἔλεγε. Ὅπως καὶ πρῶτα, ἔτσι καὶ τώρα, σ' Αὐτὸν νὰ ἐναποθέτῃς τὰ προβλήματά σου. Θὰ δεῖς πόσο θὰ σὲ ξεκουράσῃ ἢ προσευχή! Ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ σου στὸ ποτήριο τῆς Ζωῆς θὰ ἀντλεῖς δύναμη καὶ κουράγιο γιὰ νὰ βγαίνεις νικητὴς στὸν καθημερινὸ σου ἀγῶνα.»

Ἡ μεγάλη ἀπόφαση.

Ὁ πειρασμὸς δὲν ἀφήνει κανέναν νὰ ἡσυχάσῃ. Προσπαθοῦσε καὶ τὸν Ἰωάννη νὰ τὸν κάνει νὰ ξεχάσῃ τὶς ρίζες καὶ τὴν πίστη του βάζοντας Τοῦρκους νὰ τοῦ κάνουν διαφορὲς προτάσεις γιὰ νὰ ζήσει δῆθεν καλύτερα καὶ ἀνετότερα. Ἡ σκέψη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ Γιάννενα κλωθογύριζε στὸ μυαλό του. Πῆρε τὴν ἀπόφαση «θὰ φύγω, θὰ πάω στὴν Πόλη, στὸ κέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ δοθεῖ, ἄλλωστε ἀπὸ τὰ Γιάννενα πολλοὶ ἔμποροι εἶχαν δοσοληψίες μὲ τὴν Πόλη. Πληροφορήθηκε ὅτι γνωστοὶ του ἀποφάσισαν νὰ πᾶνε στὴν Πόλη τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου γιὰ δουλειές.

«Μ' αὐτοὺς θὰ πάω, εἶπε. Αὐτοὶ ξέρουν τὸ δρόμο γιατί πῆγαν καὶ ἄλλες φορές».

Ἀφοῦ πῆρε τὴν εὐχή καὶ τὴν ἄδεια τοῦ πνευματικοῦ του, ἐτοιμάστηκε γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι. Ἔμασε τὰ λιγοστὰ ὑπάρχοντά του κι ἀφοῦ πῆγε στοὺς τάφους τῶν γονέων του καὶ τοὺς ἀποχαιρέτησε, ξεκίνησε γιὰ τὴν βασιλεύουσα. Οἱ συμπατριῶτές του τὸν προειδοποίησαν ὅτι τὸ ταξίδι θὰ εἶναι πολυήμερο, κοπιαστικὸ καὶ ἐπικίνδυνο. Τίποτε ὅμως δὲν πτόησε τὸ ἥρωικὸ δεκαπεντάχρονο ἠπειρωτόπουλο.

Πέρασαν κακοτράχαλα βουνά, δασοσκέπαστες πλαγιές, ρέματα καὶ ἀνώμαλα μονοπάτια μέχρι νὰ ἀντικρύσουν τοὺς βράχους τῶν Μετεώρων καὶ τὸν ἀπέραντο Θεσσαλικὸ κάμπο. Κατάκοπος ἔφτασε στὰ Τρίκαλα ὅπου ἐργάζονταν ἄρκετοὶ συμπατριῶτες του. Μὲ μεγάλη χαρὰ τοὺς ὑποδέχθηκαν καὶ τοὺς φιλοξένησαν.

Μόλις ἔμαθαν ὅτι Ὁϊάννης ξέρει νὰ ράβει, τοῦ ἔφεραν σκουτιὰ γιὰ νὰ τοὺς ράψει ροῦχα. Τέλος τὸν ἔπεισαν νὰ διακόψει τὸ ταξίδι του καὶ νὰ παραμείνει στὰ Τρίκαλα.

Ἔμεινε γιὰ ἄρκετὸ καιρὸ στὰ Τρίκαλα ὅπου τὸν ἀγάπησαν ὄχι μόνο οἱ πατριῶτές του ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι. Μάλιστα ὀρισμένοι Τοῦρκοι βλέποντας τὸν καλὸ του χαρακτήρα καὶ τὴν ἐργατικότητά του ἤθελαν νὰ τὸν παντρέψουν μὲ τίς κόρες τους. Τοῦ ἔταζαν χρήματα πολλὰ, τιμές καὶ δόξες καθὼς καὶ ἄνετη ζωή. Ὁ Ὁϊάννης πάντα μὲ καλὸ τρόπο καὶ μὲ διάφορες προφάσεις ἀπερρίπτει τίς προτάσεις τους. Ὅταν κατάλαβε ὅτι ὁ κλειὸς τῶν Τούρκων εἶχε γίνει πολὺ σφικτὸς καὶ ὅτι δὲν ἔπιαναν πιά οἱ δικαιολογίες του, ἀποφάσισε νὰ πάει ἐκεῖ πού τόσο ἤθελε, στὴν Πόλη.

Στὴ Βασιλεύουσα.

Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα εἶδε τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ πάνω του. Πληροφορήθηκε ὅτι μερικοὶ ἔμποροι θὰ πῆγαιναν στὴν Πόλη γιὰ νὰ πουλήσουν καὶ νὰ ἀγοράσουν τρόφιμα. Μὲ τὰ πόδια διέσχισαν τὸ Θεσσαλικὸ κάμπο καὶ ἔφτασαν στὸ Βόλο. Ἐκεῖ βρῆκαν πλοῖο πού πῆγαινε στὴν Κωνσταντινούπολη. Μετὰ ἀπὸ κάμποσες μέρες ταξίδι ἔφτασαν στὸν προορισμό τους. Ἡ Πόλη ἦταν πνιγμένη μέσα στὴν καταχνιά. Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ φανεῖ ὁ τροῦλλος τῆς Ἁγιοσοφιάς. Κι ἐδῶ βρῆκε πατριῶτές του οἱ ὁποῖοι τὸν φιλοξένησαν μέχρι νὰ βρεῖ σπίτι γιὰ νὰ μείνει. Πρῶτο του καθῆκον θεώρησε ὅτι ἦταν νὰ πάει νὰ προσκυνήσει στὶς ἐκκλησιές καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Θεὸ πού τὸν ἀξίωσε νὰ γίνει πραγματικότητα τὸ ὄνειρό του καὶ ἡ ἐπιθυμία του. Πῆγε καὶ στὴν Ἁγία Σοφία. Πόσο λυπήθηκε πού τὸ ναὸ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τὸ καμάρι τοῦ Βυζαντίου, τὸν ἔκαναν τζαμιὸ ἀλλόθρησκοι!

Σὲ μιὰ ἐκκλησία γνώρισε ἕναν σεβάσμιο ἱερέα ὁ ὁποῖος ἔδειξε εὐλικρινές ἐνδιαφέρον γι' αὐτόν, ὅταν ἔμαθε ὅτι εἶναι νεοφερμένος στὴν Πόλη. Τὸν συμβούλεψε καὶ τοῦ μίλησε γιὰ τοὺς κινδύνους πού μπορεῖ νὰ συναντήσει ἐκεῖ. «Παιδί μου, τοῦ εἶπε, μὴν ἔχεις ἐμπιστοσύνη στοὺς ὀθωμανούς. Θὰ προσπαθήσουν μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ ταξίματα, ἢ μὲ τὸ ζόρι νὰ σε ἀναγκάσουν νὰ ἄρνηθεῖς τὴν πίστη σου καὶ τὴν ἐθνικότητά σου. Σκέψου ὅτι ἔχεις ψυχὴ ἀθάνατη καὶ ὅτι θὰ δώσουμε μιὰ μέρα λόγο γιὰ τίς πράξεις μας στὸ Θεό. Μὴν ξεχνᾷς ὅτι ἀπὸ πάνω βλέπουν οἱ γονεῖς σου κάθε σου πράξη.»

Στὸν ἱερέα, ποὺ τὸν ἔκανε καὶ πνευματικό του ὀϊωάννης, ἀπάντησε: «Γέροντα, σὲ παρακαλῶ, μὴ μὲ ξεχνᾷς στὶς προσευχές σου. Δῶσε μου τὴν εὐχή σου γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ἀντεπεξέλθω νικηφόρα, στοὺς πειρασμούς σου ποὺ θὰ συναντήσω στὴ ζωὴ μου».

Ἔμαθε ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας Α΄ (1524-1545) εἶναι πατριώτης του. Ἀποφάσισε νὰ πάει νὰ τὸν γνωρίσει καὶ νὰ ζητήσει τὴν εὐχή του. Πράγματι πῆγε κι ὅταν τοῦ εἶπε ὅτι εἶναι νεοφερμένος στὴν Πόλη ἔδειξε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον. Τὸν ρώτησε ποὺ μένει καὶ ἂν ἔχει χρήματα γιὰ τὰ φέρει βόλτα μέχρι νὰ πιάσει δουλειά.

«Μὲ τὴν τέχνη ποὺ ξέρεις παιδί μου, ἂν εἶσαι καλός, συνεπής καὶ προσεκτικός δὲν θὰ πεινάσεις ἐδῶ. Θὰ κάνεις καταντιὰ καὶ θὰ μπορεῖς νὰ θρέψεις τὴ φαμελιά σου ποὺ μὲ τὸ καλὸ θὰ κάνεις. Πολλοὶ μὲ τὸ ράψιμο ἐφτιαξαν χρήματα καὶ πρόκοψαν. Μόνο μὴ ξεχάσεις ποτὲ ὅτι εἶσαι Ῥωμιὸς καὶ Ὁρθόδοξος Χριστιανός. Νὰ προσέχεις πολὺ μὲ ποιούς θὰ κάνεις παρέα, γιατί ἐδῶ ὑπάρχουν ἀπὸ χίλιες καρυδιές καρύδια. Ὅταν χρειαστεῖς κάτι μὴ δειλιάσεις νὰ ῥθεῖς νὰ μὲ συναντήσεις. Ἡ πύλη τοῦ Πατριαρχείου εἶναι πάντα ἀνοιχτὴ σ' ὅλους».

Γρήγορα ἔστησε τὸ ραφεῖό του. Ῥαγιάδες καὶ Τοῦρκοι τοῦ ἔφερναν ὑφάσματα γιὰ νὰ τοὺς ράψει. Ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι καὶ πάντα προέτρεπαν καὶ ἄλλους νὰ πάνε σ' αὐτὸν νὰ ράψουν τὶς φορεσιές τους. «Εἶναι χρυσοχέρης καὶ μπεσαλής. Τέτοιος ράφτης δε ματαπέρασε ἀπὸ δῶ» ἔλεγαν ὅλοι τους.

Δελεαστικὲς προτάσεις

Οἱ Τοῦρκοι, βλέποντας τὰ χαρίσματά του καὶ τὴν ἐργατικότητά του δὲν ἄργησαν νὰ συζητοῦν γι' αὐτόν. «Μπρέ, αὐτὸν τὸν Γκιαοῦρη ἀξίζει νὰ τὸν κάνεις γαμπρό σου. Ἡ κόρη σου θὰ ζήσει μαζί του εὐτυχισμένα. Δὲ βλέπεις τί κορμοστασιά ἔχει, ἄμ' ἐκεῖνο τὸ πρόσωπό του ἀγγελικὸ εἶναι, τὸ δὲ μυαλό του ξουράφι καὶ στὴν τέχνη του πρῶτος. Σὲ τίποτε δὲν ὑστερεῖ».

Δὲν ἄργησαν οἱ προτάσεις νὰ καταφθάσουν καὶ οἱ προσκλήσεις νὰ πάει στὰ σπίτια τους νὰ τὸν φιλέψουν. Τοῦ ἔταζαν λεφτὰ καὶ ἀνετη ζωὴ, ἂν δεχόταν νὰ τὸν κάνουν παιδί τους. Αὐτὸς ὅμως πάντα ἀπέρριπτε ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν. Δὲν δελεαζόταν ἀλλὰ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσει δύναμη καὶ θάρρος νὰ μὴν ὑποκύψει στὶς προτάσεις τους. Ὁ πνευματικός του ἦταν τὸ καταφύγιό του. Ἀπὸ τὸ πετραχήλι τοῦ ἀντλοῦσε δύναμη καὶ δὲν ἐνέδινε. Οἱ Τοῦρκοι, ὅταν εἶδαν ὅτι μὲ τὸ καλὸ δὲν μπορούσαν νὰ φέρουν κανένα ἀποτέλεσμα, ἄρχισαν νὰ τὸν ἀπειλοῦν ὅτι, ἂν καὶ ῤαγιάς, τοὺς καταφρονεῖ, δὲν τοὺς καταδέχεται καὶ τοὺς περιπαίζει.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ ἦταν σκυμμένος πάνω ἀπὸ ἓνα ὕφασμα καὶ ἐρράβε, ἔφτασε στὸ μαγαζὶ ὁ Μουράτ, ποὺ ἦταν πελάτης του καὶ πολλὲς φορὲς τοῦ εἶχε κάνει προτάσεις νὰ τὸν παντρέψει, γιὰ νὰ δεῖ ἄσπρη μέρα, ὅπως τοῦ ἔλεγε. «Ἀνοιξε ἡ τύχη σου, Ἰωάννη, τοῦ εἶπε μόλις μπῆκε στὸ μαγαζὶ. Μακάρι τέτοια τύχη νὰ εἶχαν καὶ τὰ παιδιά μου. Νὰ μωρέ, ὁ Πασιᾶς ποὺ κάθεσαι ἀπέναντι σ' αὐτὸ τὸ παλάτι σὲ ἐκτίμησε καὶ θέλει νὰ σὲ κάνει παιδί του. Θέλει νὰ σὲ παντρέψει μὲ τὴν κόρη του τὴ Φατιμᾶ ποὺ εἶναι σὰν τὰ κρῦα τὰ νερά κι ὅλοι τὴν κοιτᾶζουν καὶ θέλουν νὰ τὴν κάνουν γυναίκα τους. Θὰ βρεῖς, ὅπως ξέρεις, χρήματα πολλὰ, ὑπηρετές, θὰ γίνεις ἀφέντης, ποιὸς στὶς χάρες σου. Ξέρεις πόσοι θὰ σὲ καλοτυχίσουν ἢ θὰ σὲ ζηλέψουν; Ἄχ, νὰ εἶχαν καὶ τὰ παιδιά μου τέτοια τύχη. Δὲν πιστεύω νὰ μὲ ξεχάσεις, ἄμα γίνεις γαμπρός τοῦ Πασιᾶ; Τί κάθεσαι ἀκόμα καὶ μὲ κοιτάζεις σὰ ζωντόβολο, παράτα τὸ

βελόνι και πᾶμε νὰ δώσεις τὸ χέρι σου στὸ Πασᾶ. Πᾶμε περιμένει δὲ βλέπεις ποὺ ἔχουν τραβήξει τὰ κουρτινάκια ἀπὸ τὸ παράθυρο και περιμένουν νὰ δοῦν πότε θὰ πᾶμε. Νὰ δεῖς τί τραταρίσματα ἔχουν ἐτοιμάσει γιὰ τὴν ὥρα αὐτή. Ἄντε πᾶμε» κι ἄρχισε νὰ τὸν τραβᾶ ἀπὸ τὸ μανίκι του.

Ὁ Ἰωάννης ὅλη τὴν ὥρα ποὺ ὁ Τοῦρκος μονολογοῦσε προσευχόταν στὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσει φώτιση νὰ ἀντίδραση, ὅπως ἀρμόζει σὲ χριστιανὸ και Ἑλληνα.

«Κάτσε Μουράτ ἀφέντη, νὰ κουβεντιάσουμε λίγο, γιατί δὲν εἶναι τόσο εὐκόλα αὐτὰ ὅπως τὰ λές. Ὁ γάμος δὲν εἶναι παῖξε γέλασε, θέλει πολὺ σκέψη και μετὰ νὰ ἀποφασίσεις. Ξεχνᾷς ὅμως κάτι τὸ πολὺ σοβαρὸ ὅτι ἐγὼ εἶμαι χριστιανός, πῶς θὰ γίνει αὐτὸς ὁ γάμος;»

Δὲν πρόλαβε νὰ ἀποσώσει τὴν κουβέντα του κι ὁ Μουράτ πῆρε τὸ λόγο και ἐπιτακτικά του λέγει: «Μωρὲ τέτοια προσβολὴ ἀπὸ γκιαούρη δὲν ματάδαμε, οὔτε ματακούστηκε. Ἐσὺ δὲν προσβάλλεις μόνον τὸν Πασᾶ ἀλλὰ και τὸν μεγάλο προφήτη, τοῦ Ἀλάχ. Ὁ Πασᾶς θέλει νὰ σὲ βγάλει ἀπὸ τὴ μιζέρια και τὸ ἀνήλιαγο μπουντρούμι κι ἐσὺ τὸν περιφρονεῖς. Θὰ δεῖς ὅτι θὰ γίνει αὐτὸς ὁ γάμος θέλεις δὲ θέλεις. Ἄν δὲ γίνει μὲ τὸ καλὸ θὰ γίνει μὲ ἄλλο τρόπο, ἐμεῖς οἱ Τοῦρκοι δὲν ἀνεχόμεστε προσβολές σὰν κι αὐτὲς ἀπὸ τοὺς γκιαούρηδες. Ἄν δὲν παντρευτεῖς τὴ Φατιμά, σὲ περιμένουν τέτοια, μαρτύρια, ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ τὰ βάλεις στὸ μυαλό σου. Ξανασκέψου τὸ γιὰ νὰ μὴ μετανοιώσεις».

Ἄφοῦ ἀπόσωσε αὐτὰ, ἔφυγε τρέχοντας ὁ Μουράτ ἀπὸ τὸ μαγαζὶ. «Τώρα ἀρχίζει ἡ θύελλα» μονολόγησε ὁ Ἰωάννης. Καθὼς ἦταν μόνος του στὸ μαγαζὶ ἔπεσε στὰ γόνατα και προσευχήθηκε, «Θεέ μου μεγαλοδύναμε, ἐσὺ ποὺ κρατᾷς στὰ χέρια σου τὴ ζωὴ ὅλων μας, ἐγὼ ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου σὲ παρακαλῶ και σὲ ἱκετεύω, ρύσαι με ἀπὸ τοῦτον τὸν πειρασμό. Ἄν ὅμως εἶναι θέλημα Σου νὰ μαρτυρήσω γιὰ τὴν πίστη μου, δῶσέ μου τὴ δύναμη και τὸ θάρρος νὰ ἀντέξω ὅλα ὅσα θὰ μοῦ κάνουν οἱ Τοῦρκοι γιὰ νὰ λυγίσω και νὰ Σὲ ἀρνηθῶ».

Οἱ φωνές ποὺ ἀκούστηκαν τὸν ἔκαναν νὰ διακόψει τὴν προσευχή του και νὰ σηκωθεί. Τρέχοντας μπῆκε μέσα ὁ Ἰμπραὴμ μὲ δυὸ ἄλλους ἐξαγριωμένους Τοῦρκους. «Ὁ Πασᾶς ἄν και εἶναι πολὺ στενοχωρημένος γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ τοῦ ἔκανες σὲ συγχωρεῖ, ἐπειδὴ θέλει νὰ σὲ κάνει ἀφέντη, και διάδοχό του. Σοῦ δίνει διορία μέχρι αὔριο νὰ τὸ σκεφτεῖς και νὰ πάρεις τὴ σωστὴ ἀπόφαση. Ἄν συνεχίσεις νὰ τὸν προσβάλλεις νὰ

ξέρεις ὅτι μ, ἐχρις ἐδῶ εἶναι ἡ ζωὴ σου. Ἐμεῖς δὲ δεχόμεθα προσβολές ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ τοὺς τιμᾶμε. Ἄπὸ τώρα και στὸ ἐξῆς μὲ μας θὰ ἔχεις νὰ κάνεις». Σὰ σίφουνας, ἔφυγε ὁ Ἰμπραὴμ και ἡ παρέα του.

Ὁ Ἰωάννης μετὰ βγήκε ἔξω στὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ νὰ δεῖ ἂν περνᾷ κάποιος γνωστός του, δυστυχῶς δὲν ἦταν κανένας. Δὲν ἦταν ὅμως μόνος του. Δίπλα του ἦταν ὁ φύλακας ἄγγελός του και πάνω του ὁ Θεὸς και ἡ κυρὰ ἡ Παναγία ποὺ πάντα τὸν προστατεύουν και τὸν φυλάγουν ἀπὸ κάθε κακὸ και πειρασμό.

Στὸ μαρτύριο.

Τὸ ὑπόλοιπό της ἡμέρας πέρασε χωρὶς νὰ συμβεῖ κάτι τὸ ἰδιαίτερο. Ὅταν ἔκλεισε τὸ μαγαζί, ἂν καὶ κατάκοπος καὶ νηστικός, κατευθύνθηκε στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ βρεῖ τὸν πνευματικό του, ἄλλωστε σὲ λίγες μέρες ἔφτανε ἡ μεγαλύτερη ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ Πάσχα. Δὲν ἄργησε νὰ φτάσει στὸ ναό. Ὁ ἱερέας τὸν δέχθηκε μὲ ἀγάπη καὶ καλωσύνη. Ὁ Ἰωάννης τοῦ διηγήθηκε ὅλα ὅσα συνέβησαν στὸ μαγαζί. Ὁ παππούλης τὸν ἄκουσε μὲ προσοχή. «Παιδί μου, ἀπ' ὅσα μου εἶπες συμπεραίνουμε ὅτι, ἂν δὲν θέλεις νὰ ἀλλάξεις τὴν πίστη σου, δύο λύσεις ὑπάρχουν. Ἡ θὰ φύγεις ἀμέσως ἀπὸ τὴν Πόλη καὶ θὰ πᾶς ἀλλοῦ νὰ ζήσεις ἢ ἂν μείνεις ἐδῶ νὰ μαρτυρήσεις γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν πίστη μας, ὅπως ἔκαναν κι ἄλλοι πρὶν ἀπὸ σένα».

«Γέροντα, προτιμῶ νὰ μείνω ἐδῶ καὶ νὰ μαρτυρήσω παρὰ νὰ φύγω καὶ σὲ ὅλη μου τὴ ζωὴ νὰ ἔχω τύψεις ὅτι δεῖλιασα. Τί τὴ θέλω τέτοια ζωή;»

«Σωστὰ μίλησες παιδί μου. Μόνο πὸν χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προστασία τῆς Παναγίας μας εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπομείνεις τὰ μαρτύρια ποὺ θὰ σοῦ κάνουν οἱ Τοῦρκοι. Αὐριο θὰ λειτουργήσω, ἔλα νὰ κοινωνήσεις γιὰ νὰ εἶσαι πάνοπλος γιὰ τὸ μαρτύριο καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἄφησέ τα στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Προσευχῆσου πολὺ ἀπόψε γιὰ νὰ πάρεις δύναμη καὶ κουράγιο γιὰ ὅσα πρόκειται νὰ συμβοῦν, ἂν τὸ ἐπιτρέψει ὁ Θεός».

Ὅλο τὸ βράδυ σχεδὸν δὲν κοιμήθηκε. Προσευχόταν στὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσει θάρρος νὰ ὑπομείνει τὰ μαρτύρια ποὺ θὰ τὸν ὑπέβαλλαν οἱ Τοῦρκοι. Γνώριζε ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἂν βάλουν κάτι στὸ μυαλό τους κάνουν τὸ πᾶν νὰ τὸ πετύχουν. Ἐπιμένουν μέχρι τέλος.

Πρὶν ἀκόμα φέξει, ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι του γιὰ τὴν ἐκκλησία. Ὅταν ἔφτασε, κάθισε σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιά κι ἀπὸ ἐκεῖ παρακολούθησε τὴ Θεία Λειτουργία. Στὸ «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε» μὲ πολλὴ προσοχή πλησίασε γιὰ νὰ πάρει μέσα του τὸν Ἀχώρητο Θεό. Πόσο διαφορετικὰ ἔνιωσε τώρα! Ὁ ἐσωτερικὸς του κόσμος πλημμύρισε ἀπὸ αἰσιοδοξία καὶ χαρὰ. «Θὰ μαρτυρήσω γιὰ τὸ Χριστό. Ὑπάρχει μεγαλύτερη τιμὴ γιὰ ἓνα χριστιανό;»

Ἀφοῦ ἄκουσε, μετὰ τὴ Λειτουργία, τὶς συμβουλὲς τοῦ πνευματικοῦ του καὶ πῆρε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὴν εὐχή του πῆγε στὸ μαγαζί του, ἀποφασισμένος νὰ ἀντιμετωπίσει μὲ γενναιότητα ὅσα ἐπρόκειτο νὰ συμβοῦν. Εἶχε νὰ παραδώσει καὶ μερικὰ ροῦχα ποὺ εἶχε τελειώσει τὸ ράψιμό τους.

Κατὰ τὸ μεσημέρι πέρασε ἀπὸ κεῖ ὁ Μουράτ, ποὺ τὸν καλόπιασε στὴν ἀρχή, ἀλλὰ ὅταν τοῦ εἶπε ὅτι μένει σταθερὸς στὶς θέσεις του φεύγοντας τοῦ εἶπε: «Ὁ Πασᾶς κι ἐμεῖς οἱ Τοῦρκοι δὲ χωρατεύουμε. Ἐπειδὴ, μπρέ, σὲ ἐκτιμᾶ, πολὺ ὁ Πασᾶς, σοῦ δίνει ἀκόμα μιὰ μέρα νὰ

σκεφτεῖς καλὰ καὶ νὰ πάρεις τὴ σωστή, ἀπόφαση. Ἄν δὲν ἀλλάξεις σκέψεις καὶ ἀποφάσεις, ἡ αὐριανὴ μέρα, ἡ Παρασκευὴ, ποὺ εἶναι ἡ μέρα τοῦ Προφήτη, θὰ εἶναι ἡ τελευταία μέρα τῆς ζωῆς σου. Σκέψου καὶ ἀποφάσισε. Δὲν σὲ σώζει τίποτε, ἂν δὲν ἀλλάξεις γνώμη.»

Ἡ ὑπόλοιπη μέρα πέρασε χωρὶς κάτι τὸ ἀξιοπεριεργό. Τὸ βράδυ πῆγε στὸ ναὸ ὅπου ἄκουσε τὰ Δώδεκα Εὐαγγέλια καὶ τοὺς ἐξαισιόους ὕμνους τῆς ἡμέρας. Πόση δύναμη πῆρε! Προσευχήθηκε πολὺ. Σὲ ὅσους τὸν πλησίασαν, ποὺ εἶχαν μάθει ὅσα τοῦ συνέβαιναν, τοὺς ζήτησε νὰ προσευχηθοῦν γι' αὐτόν, νὰ μὴ λυγήσει καὶ ἀρνηθεῖ τὴν πίστη του. Τὴν ἄλλη μέρα, Μεγάλη Παρασκευὴ, πῆγε στὸ μαγαζί του μετὰ τὴν

ἀκολουθία τῆς Ἀποκαθλώσεως. Ἐξ ἀπὸ τὸ μαγαζὶ ἦταν δυὸ Τοῦρκοι οἱ ὁποῖοι περίμεναν μὲ ἀνυπομονησία νὰ ἀκούσουν τὴν ἀπάντησιν θὰ δώσει. Ὄταν ἀκοῦσαν ὅτι δὲ θέλει νὰ παντρευτεῖ τὴν κόρη τοῦ Πασᾶ ρίχτηκαν πάνω του καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κτυποῦν καὶ νὰ τὸν τραβοῦν πρὸς τὸ κέντρο τῆς πόλεως. Σὲ λίγο πλῆθος Τούρκων τοὺς ἀκολουθοῦσαν ποὺ κλωτσοῦσαν καὶ κτυποῦσαν τὸν Ἰωάννη.

Δὲν ἄργησαν νὰ φτάσουν μπροστὰ στὸν κατὴ. Ἐκεῖνος πῆρε τὴ θέση του καὶ ἄκουγε τοὺς ὁμοεθνεῖς του τὴ μαρτυροῦσαν κατὰ τοῦ Ἰωάννη. «Αὐτὸς προσέβαλε τὴ θρησκεία μας, τὸν μεγάλο μας Προφήτη, καὶ τὸ Πασᾶ. Τοῦ ἀξίζει θάνατος μαρτυρικός, ἂν μπροστὰ σου δὲν

ἀλλάζει γνώμη». Θάνατος, θάνατος φώναζαν ὅλοι, θάνατος στὸν ἄπιστο, θάνατος στὸ γκιαούρη. Στὰ Τρίκαλα ἀσπᾶσθηκε τὴ θρησκεία μας καὶ ἐδῶ κάνει τὸ χριστιανό. Δὲν δεχόμεθα ἐμεῖς τέτοια προσβολή».

Μιὰ λαοθάλασσα περιέκλυε τώρα τὸν Ἰωάννη ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε καὶ ζητοῦσε νὰ πάρει ἐκδίκηση γιατί δὲν γίνονταν μωαμεθανός. Ἐνῶ τὰ πάντα σείονταν ἀπὸ τὴ φωνή, σηκώθηκε ὁ κατὴς κι ἀφοῦ ἔκαναν ὅλοι ἡσυχία, ὅπως ζήτησε, ρώτησε τὸν Ἰωάννη, ἂν ἀποφάσισε νὰ ξαναγίνει Μωαμεθανός καὶ γαμπρὸς τοῦ Πασᾶ.

Ὁ Ἰωάννης δυνατὰ καὶ σταθερὰ ἀπάντησε: «Δὲν ἔγινα ποτὸ Μωαμεθανός. Δὲν ἀλλάζω τὴν πίστη, μοῦ καὶ τὴν ἐθνηκότητά μου. Ἕλληνας καὶ Χριστιανὸς γεννήθηκα, Ἕλληνας καὶ Χριστιανὸς θὰ πεθάνω. Μὴ χάνετε τὰ λόγια σας δὲν πρόκειται νὰ ἀλλάξω γνώμη, θὰ πεθάνω γιὰ τὸ Χριστὸ μου».

Ἕνας Τοῦρκος, ὅταν ἄκουσε αὐτά, τὸν κτύπησε στὸ στόμα. Ὁ κατὴς διέταξε νὰ τὸν μαστιγώσουν ἐπὶ τόπου. Σὲ λίγο τὸ κορμὶ του ἦταν βαμμένο στὸ αἷμα. Αὐτὸς μὲ καρτερία ὑπέμεινε τὸ μαστίγωμα, ἔχοντας στὸ νοῦ του ὅτι σὰν αὐτὴ τὴ ἡμέρα μαστιγώθηκε καὶ πέθανε στὸ Σταυρὸ ὁ Κύριός μας.

Οἱ Χριστιανοὶ ποὺ ἀπὸ μακριὰ παρακολουθοῦσαν ὅσα γίνονταν καὶ προσεύχονταν στὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσει δύναμη νὰ ὑπομείνει καὶ νὰ μὴ λυγίσει. Ὄταν ὁ κατὴς εἶδε ὅτι καὶ τώρα δὲν ἄλλαζε γνώμη διέταξε νὰ τὸν κλείσουν στὸ πιὸ σκοτεινὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς, μήπως συνεισθεῖ.

Ὁ Πατριάρχης φοβήθηκε μήπως ἀρχίσει διωγμὸς κατὰ τῶν χριστιανῶν γιὰ αὐτὸ ἔδωσε χρήματα στὸν κατὴ νὰ μὴ τὸν δικάσει τὴς μέρες αὐτές. Τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου μας ὁ Ἰωάννης τὴν γιόρτασε στὴ φυλακὴ ἔχοντας παρέα ἐγκληματίες, τὰ ποντίκια, τὴς ἀκαθαρσίες, τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα. Ἐψάλλε τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ ἄλλους ὕμνους ποὺ γνῶριζε. Προσευχήθηκε πολὺ. Ἐνιωθε τὸν Ἀναστάντα Κύριον δίπλα του, νὰ τοῦ δίνει δύναμη καὶ θάρρος. Γιὰ μίαν ἐβδομάδα δὲν τὸν ἔφεραν στὸ δικαστήριον. Ἦταν πρῶτὴ τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου ὅταν δυὸ στρατιῶτες μπῆκαν στὸ κελὶ του καὶ τὸν ἔσυραν στὸ δικαστήριον. Ἐκεῖ ὁ κατὴς τὸν ρώτησε ἂν θὰ γίνῃ μουσουλμάνος. Ὄταν ἄκουσε ὅτι μένει σταθερὸς στὴν Πίστη του ποὺ εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία καὶ ἄρχισε νὰ ψάλλει μὲ δυνατὴ φωνὴ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» διέταξε νὰ ἀνάψουν φωτιά στὴν πλησιέστερη πλατεία καὶ νὰ τὸν ρίξουν μέσα. Ἀστραπιαία οἱ Τοῦρκοι ὑψωσαν μιὰ στοίβα ξύλα τὰ ὁποῖα ἄναψαν φωτιά. Ὄταν οἱ φλόγες ἄρχισαν νὰ γλύφουν τὸν οὐρανὸ τὸν ἐρρίζαν μέσα νὰ καεῖ. Τότε συνέβη ἕνα ἀπροσδόκητο γεγονός «οἱ ὑπηρετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποῖου ἦναψαν τὴν πυρὰν, βαρέως ἔφερον τὸ νὰ καύσουν ἄνθρωπον ἐκεῖ, ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας τοῦ αὐθέντου των, ἀρπάσαντες ξύλα ὥρμησαν κατὰ τῶν φονέων ἐκείνων καὶ οὕτω τοὺς ἀπεδίωξαν ἐκεῖθεν. Οἱ δὲ φονεῖς, παραλαβόντες τὸν Μάρτυρα μισοκαυμένον, ἐλέγχοντα

αυτούς και δοξολογοῦντα τὸν Χριστόν, τὸν ὠδήγησαν ἔξω τῆς πόλεως και ἐκεῖ ἀνάψαντες μεγαλυτέραν πυράν, ἐπλησίασαν τὸν Ἅγιον εἰς αὐτήν, διὰ νὰ τὸν καύσουν».

Πράγματι ἡ φωτιά ἀνάψε και ἐνῶ ἦταν ἔτοιμοι νὰ τὸν ρίξουν μέσα, πήδησε ὁ μόνος του. Τότε ἔγινε θαύμα, ὁ Ἰωάννης δὲν ἐκαίγετο ἀλλὰ συνέχεια ἔψαλλε τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Χριστιανοὶ δωροδόκησαν ἕναν δῆμιο κι αὐτὸς μὲ τὴ σπάθα τοῦ τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι. Στὴ συνέχεια ἐρρίξαν στὴ φωτιά τὸ λείψανο τοῦ νεομάρτυρα γιὰ νὰ καεῖ.

Ὁ βιογράφος του γράφει: «Οὕτω δ' ἐξέπνευσεν ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ μάρτυς, ἐκ τῶν λειψάνων του ἐλάχιστον μόνον μέρος και ἰδίως τὴν κεφαλὴν, ἀντὶ πολλῶν χρημάτων, διέσωσαν οἱ Χριστιανοί, εἰς τὸν Πατριαρχικὸν ναὸν ἀποκομίσαντες». Ἔτσι στὶς 18 Ἀπριλίου τοῦ 1526 ἡ ψυχὴ τοῦ πέταξε στὸν οὐρανὸ ὅπου βρίσκεται κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ και μεσιτεύει γιὰ ὅσους ζητοῦν τὴν προστασία του και τὴ βοήθειά του.

Ἡ Ἁγία Κάρα – Εἰκόνες – Θαύματα.

Σήμερα ἡ Ἁγία του κάρα φυλάσσεται στὴν Ἱερὰ Μονὴ Βαρλαάμ τῶν Ἁγίων Μετεώρων. Ἐπάνω στὴ λειψανοθήκη διαβάζουμε: «Ἱερὰ αὕτη και τιμία κάρα τοῦ Ἁγίου και ἔνδοξο νέου μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, ὑπάρχει κτῆμα ἀρχαῖον τῆς ἐν Μετεώροις Ἱερᾶς και Σεβασμίας Μονῆς τῶν Ἁγίων Πάντων τῆς και Βαρλαάμ καλούμενης ἐκαλλώπισθη δὲ ἔπειτα ἡ παροῦσα ἀργυρᾶ θήκη ὡς ὁρᾶται ἀπὸ τῆς πρωτῆς και εἰς τὸ θεοπρεπέστερον ἐπὶ τῆς προστασίας τοῦ ὀσιωτάτου σκευοφύλακος τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς και σεβασμίας μονῆς γεροΠαῖσιου, ἐν ἔτει 1764 (ἀψξδ) κατὰ μῆνα Δεκέμβριον, διὰ χειρὸς Χριστοδούλου ἱερέως Καλαρύτου». Στὸ καθολικὸ της μονῆς Βαρλαάμ ὑπάρχει ἀκόμα τοιχογραφία τοῦ Νεομάρτυρος Ἰωάννου. Ὁ ἀγιογράφος τὸν ἀπεικόνισε ψηλὸ, ξανθὸ, δυνατὸ, νέο, στολισμένο μὲ φωτοστέφανο και μαρτυρικὸ κάλυμμα. Στὸ δεξι χέρι κρατᾶ Τίμιο Σταυρὸ και στὴ μέση ἔχει ζώνη ἀπὸ λευκὸ και μπλὲ χρῶμα. Τὰ σπινθηροβόλα μάτια του κοιτᾶζουν πρὸς τὸν οὐρανὸ, τὴν αἰώνια πατρίδα μας. Ἀκόμα στὴ λιτή του παρεκκλησίῳ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀγιογραφήθηκαν τελευταία σκηνὲς ἀπὸ τὸ μαρτύριό του.

Εἰκόνες τοῦ ἀκόμα εἶδαμε: στὸ παρεκκλήσιο ποὺ βρίσκεται δίπλα ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Μαρίνης Ἰωαννίνων, ποὺ τιμᾶται ἐπ' ὀνόματί του. Ἐπίσης ὑπάρχει στὸν προσκυνηματικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων στὰ Ἰωάννινα και στὸ νέο καθολικὸ της Ἱερᾶς Μονῆς Καστρίτσας.

Οἱ χριστιανοὶ τῆς Πόλης ἀμέσως μετὰ τὸ μαρτύριο ἄρχισαν νὰ καταφεύγουν στὸν ἅγιο, και νὰ ζητοῦν τὴ βοήθειά του. Σύντομα ἔγινε γνωστὸς και ἐκτὸς της Βασιλεύουσας, ὅπου ἔκανε θαύματα. Ὁ Πρωτόπαπας τοῦ Ναυπλίου Νικόλαος Μαλαξὸς κατέγραψε θαύματα ποὺ ἔγιναν στὸ Ναύπλιο και ἀλλοῦ. Ὁ ἴδιος κατεῖχε τεμάχιο ἀπὸ τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ Νεομάρτυρα, δῶρο ἐνὸς φίλου του ποὺ λεγόταν Γρηγόριος και ἦταν πατριαρχικὸς ἑξαρχος στὸ Ναύπλιο. Ὁ Γρηγόριος ὅταν ἦλθε στὸ Ναύπλιο ἔφερε μαζί του ἅγια λείψανα και ἀκολουθία τοῦ Νεομάρτυρα ποὺ ἔγραψε ὁ μέγας ρήτωρ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἀντώνιος τὸν ὁποῖο χαρακτηρίζει «Σοφώτατον». Ἀκολουθία πρὸς τιμὴν τοῦ Νεομάρτυρος ἔγραψε και ὁ μακαριστὸς ὑμνογράφος π. Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης.

Στὰ Ἰωάννινα ἡ μνήμη τοῦ ἐορτάζεται στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Ἁγίας Μαρίνης τὴν Τρίτη της Διακαινησίμου.